

Bariérový přístup

PhDr. Jana Hlinovská, PhD.

Bariérová péče (BOP):

- Ošetrovací jednotky musí být pečlivě uklizeny
- Úklid provádí —————> pracovníci nebo pomocní pracovníci

→ Definice bariérové péče:

- péče je systémem pracovních a organizačních opatření, které mají zabránit vzniku a šíření nozokomiálních nákaz

- **Bariérový přístup k pacientovi**

Nozokomiální nákaza:

- lidově se jí říká „nemocniční nákaza“
- vzniká v souvislosti s poskytováním nemocniční, ambulantní a následné péče
- může být vnějšího nebo vnitřního původu
- máme různé druhy a rozdělení této nákazy

→ Rozdělení :

- a) Podle výskytu:
- b) Podle původu:
- c) Podle klinického projevu:

a) Podle výskytu:

- **Nespecifické nozokomiální nákazy:**

- dostávají se do nemocničního prostředí zvenčí, mohou způsobit například chřipku a vážně zhoršit pacientův zdravotní stav

- **Specifické nozokomiální nákazy:**

- typické pro odborná oddělení, způsobují komplikace při hojení operačních ran a snižují celkovou odolnost organismu
- vyskytují se na předmětech, stěnách, oděvech

b) Podle původu:

- **Exogenní:**

- příčina se nachází mimo tělo pacienta
- příčina např. znečištěný vzduch či povrch

- **Endogenní:**

- nákaza je způsobená vlastní mikrobiální florou pacienta a to zavlečením infekčního původce
- např. střevní mikroorganismy v dutině břišní

c) Podle klinického projevu:

Druhy nozokomiálních nákaz:

- **Gastrointestinální infekce**
- **Infekce vylučovacího systému (urino infekce)**
- **Infekce dýchacího systému (respirační infekce)**
- **Kožní infekce**

→ Cíl Bariérové péče:

- prevence rozšíření nákazy mezi pacienty a personálem
- zabránit šíření polyrezistentních kmenů v nemocničním zařízení a také ochránit vnímavé pacienty
- zdravotní pracovníci dodržují hygienické a proti epidemické zásady
- pracovníci se řídí dle pravidel bariérové ošetrovací techniky

→ Základní pravidla BOP :

- mytí a dezinfekce rukou zdravotnického personálu
- používání předepsaných ochranných pomůcek
- dodržování zásad s manipulací s čistým a použitým prádlem
- dekontaminace biologického materiálu
- používání individuálních pomůcek pro konkrétního pacienta
- izolace infekčního pacienta nebo který je infekcí významně ohrožen
- Důsledná sterilizace instrumentaria a pomůcek zdravotnického materiálu

4 druhy zabezpečení rukou ve zdravotnictví:

• **Mechanické mytí rukou**

- součást osobní hygieny před a po kontaktu pacientem, po sejmutí rukavic

• **Hygienická dezinfekce rukou**

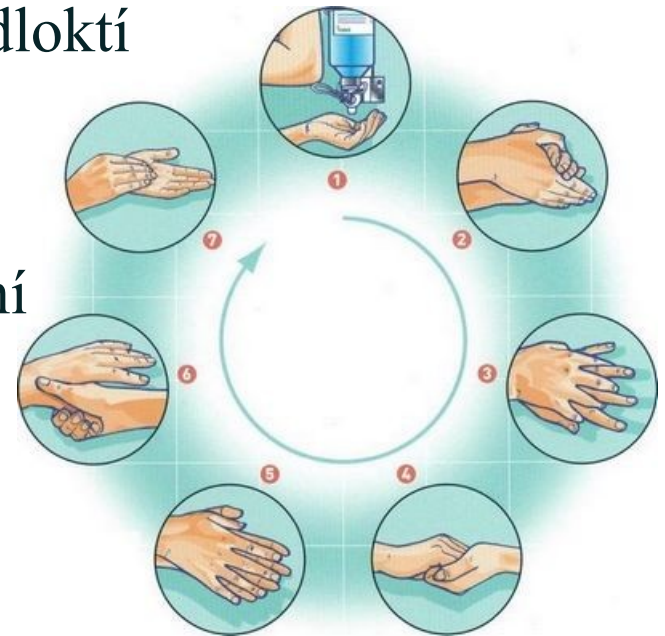
- po mechanickém umytí rukou s použitím alkoholových desinfekčních prostředků

• **Mechanické mytí rukou před chirurgickou dezinfekcí**

- liší se v čase mytí a myjeme až po předloktí

• **Chirurgická dezinfekce rukou**

- provádí se před každou operací, mezi jednotlivými a pokud dojde k přerušení celistvosti

→ Bariérový přístup na izolaci:

- infekční pokoj je řádně označen
- dodržet pravidlo zavřených dveří pokoje a zajistit minimální vstup na izolaci – vyčleněný personál
- označí se chorobopis pacienta a individualizují se pomůcky a přístroje k ošetřování pacienta
- před odchodem z pokoje musíme vyhodit použitý oděv do pytle na jednorázový odpad
- z izolace neodnášíme pomůcky dokud nejsou dekontaminovány
- Průběžný úklid včetně desinfekce povrchů se provádí 3x denně

– pokoj musí být řádně označen „infekční“

Obr. 1 – Sběrné pytle
barevně odlišené podle
druhu materiálu

- vybavení stolku před izolací

- 1) dezinfekce na ruce s dávkovací pumpou
- 2) rukavice
- 3) pláště
- 4) roušky
- 5) čepice
- 6) návleky na obuv

- Musíme dodržovat postup tři oblékání ochranných pomůcek

→ Dekontaminace izolačního pokoje:

- po propuštění pacienta se provádí důkladná dekontaminace pokoje ale i veškerých předmětů, pomůcek a přístrojů
- místnost se ponechá 24 hodin uzavřená
- poté se provedou kontrolní stěry

Bariérové ošetřující techniky

↯ dle směrnice Evropské unie je známo dělení bariérových technik do několika skupin

- **Bariérová ošetřující technika I.**

- ošetřovatelské postupy s materiálními, technickými a stavebními opatřeními

- **Bariérová ošetřující technika II.**

- individualizace pomůcek pro pacienty a osobní hygiena personálu

- sterilizační příprava materiálu

- **Bariérová ošetřující technika III.**

- plánování operačních programů

- je součástí sanitace a zabezpečování zdravotně nezávadné výroby a spotřeby potravin

Asepsy:

- naprostá nepřítomnost mikroorganismů a choroboplodných zárodků
- v praxi – jsou to postupy bránící kontaminaci sterilního prostředí
- předpoklad pro většinu výkonů
- Asepsy dosáhneme pomocí sterilizace

Základní aseptická opatření:

- rozdělujeme pracoviště na aseptickou a septickou část
- používáme sterilní nástroje, léčiva, pomůcky apod.

Antisepse:

- Soubor postupů a opatření které mají za cíl odstranit patogenní mikroorganismy z povrchu kůže, sliznic nebo tkání
- Společně s sepsí je to důležitý předpoklad pro chirurgické výkony

Antisepsi rozdělujeme na:

Fyzikální

- Patří sem omývání pacienta

Chemické

- antiseptika

Mechanické

- Sem patří odstranění nekrotických tkání

Antiseptika a dezinficiencia:

- Usmrcují mikroorganismy a používají se k desinfekci a asepsi
- 1. dezinficiencia – v neživém prostředí
- 2. antiseptika – lokálně na tkáň a sliznice

Rozdíl mezi sterilizací a desinfekcí:

Sterilizace:

- Soubor opatření, které usmrcuje všechny životaschopné organismy

Desinfekce:

- Toto opatření zneškodňuje mikroorganismy
- Cílem je aby v prostředí a na předmětech nebyly patogenní mikroby

➔ **Zákonná úprava bariérové ošetrující péče**

- Bariérovou ošetrující péči upravuje mimo jiné vyhláška Ministerstva zdravotnictví české republiky – č. 195/2005 sb. I. a II.

Máme i různé vyhlášky pro:

- Předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.
- Pro lékařské prohlídky u fyzických osob vykonávající činnosti epidemiologicky závažné.
- Zásady pro odběr a vyšetření biologického materiálu a jejich náležitosti.

Závěr:

Na závěr by jsme chtěli připomenout, že dodržování pravidel bariérové péče je nezbytné ve zdravotnickém zařízení. Měli bychom si uvědomit, že naše jednání má přímý vliv na zdraví pacienta.

Děkuji za pozornost

